ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Kış Eğlenceleri

Sayı: 5 1960 — 75 Krş.

Sarkomer/Çizgi Diyarı

HIZIR ÜÇ SİLÂHŞÖRE KARŞI

Yazan: H.F.VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

HIZIR ÖNDE, KARAKAÇAN ARKADA, KORSAN KIYAFETİNE BÜRÜNMÜŞ OLARAK CİĞERDELENİN YANINA SOKULDULAR...

MÜSTAKBEL KARINIZI GEMİNİN ARKA TARAFINDAKİ KAMARAYA GÖTÜRÜP KİLİTLİYEYİM MI PATRON?

FENA FİKİR DEĞİL SER. SEMLERİ TEMİZLEYENE KADAR AYAK ALTINDA KALMASIN.. AL GÖTÜR..

HALA BİR KORSAN TARAFINDAN MUHAFAZA EDİLEN VE BU HALİLE ATEŞTEN ATLAMIŞ TİLKİ'YE DÖNEN KITIR, KIYAFET DEĞİŞTİREN ARKADAŞLARINI DERHAL TANIMIŞTI. CİĞERDELEN'E YAKLAŞARAK KONUŞTU.

BENİM HAYATIMI BAĞIŞLIYACAK OLURSANIZ, SİZE MÜTHİŞ BİR SIR TEVDİ EDEBİLİRİM..

EĞER BU BİR İŞİME YARAR, HAYATIN KURTULUDUR DEMEKTİR.. BÖYLE BAKALIM KAKAVANZADE

SİZİ ALDATTILAR SAYIN CİĞERDELEN!

NE?! BENİ Mİ? KİM?

KITIR, KÜÇÜK MISIR GEMİSİNE ATLAMAK ÜZERE BULUNAN KARAKAÇAN'I GÖSTERİR!

KORSAN KIYAFETİNE BÜRÜNEN EŞEĞİN KUYRUĞUNA BAKIN ELBİSENİN ALTINDAN NASIL SARKIYOR! SİZİ ALDATTILAR!..

SAĞOLUN SAYIN KAPTAN!

SAHİ BE! TÜH ALÇAKLAR! TAMAM HAKLISIN SENİN CANINI BAĞIŞLADIM!..

FAKAT BEN ONLARA GÖSTERECEĞİM!.. BU SON OYUNDAN SONRA BİR SANİYE BİLE YAŞIYAMIYACAKLAR! TUTUN ŞU SERSERİLERİ!..

NOT Defterimden

HALİT KIVANÇ

ÇOCUK HAFTASI'nın sevimli çocukları,

Dün not defterimi karıştırırken, güzel bir fıkraya rastladım:

Şerlok Holmes'i bilirsiniz, değil mi?... Maceralarını okumamışsanız bile adını duymuşsunuzdur. Unü bir polis hafiyesidir. Aslında böyle bir adam yok. Ama tanınmış bir İngiliz muharriri böyle bir detektif icât etmiş. Detektif, sivil polis hafiyelerine verilen isimdir. Bizde yok, fakat Avrupa'da, Amerika'da böyle detektifler çoktur. Bazan bir adam kaybolan saatini evdeki hizmetçinin çaldığından şüphe eder. Böyle bir sivil hafiyeye gider. O da vakaya el koyup tahkikata girişir, hakiki hırsızı bulur, çıkarır.

Biz gene fıkraya dönelim: İşte ünlü İngiliz yazarı Conan Doyle (Konan Doyl okunur) oturmuş, uzun uzun düşünmüş, nihayet «Şerlok Holmes» diye bir tip yaratmış. Onun için hâyalî hikâyeler, maceralar uydurup yazmış. Sonra da Şerlok Holmes'in adı onu yazan muharrirden daha meşhur olmuş.

Bu Conan Doyle bir gün oturduğu şehirden kalkıp başka bir şehre (Boston şehrine) gitmişti. Trenden indi, istasyondan çıktı. O sıraad yanına bir arabacı yaklaştı:

— Bay Conan Doyle, dedi, arabama binmez misiniz?

Muharrir kendisinin burada da meşhur olduğunu görerek çok sevindi. Çünkü o tarihte daha ün sahibi olmamıştı. Yolda giderken arabacıya:

— Beni nasıl tanıdınız bakalım? diye sordu.

Arabacı açıkladı:

— Aaaa çok kolay tanıdım. Saçınızın kesilişine baktım. Filadelfiay'dan geçtiğinizi anladım. Ayağınızdaki çamurlar Şikago'dan geldiğinizi gösteriyordu. Sonra da...

Conan Doyle arabacının

kudretli bir polis hafiyesi gibi düşünmesine şaşmıştı. «Bravo» diyecekti ama sözü karıda kesildi. Zira arabacı devam ediyordu:

— Zaten isminizi de bavulunuzun üstünde okumuştum.

★

Otomobille gidilen sinema

Size bu hafta biraz da Amerika'da iken defterime yazdığım notlardan bahsedeyim:

Hiç otomobille gidilen sinema ve lokanta duydunuz mu? Bunlar, yalnız Amerika kıta-

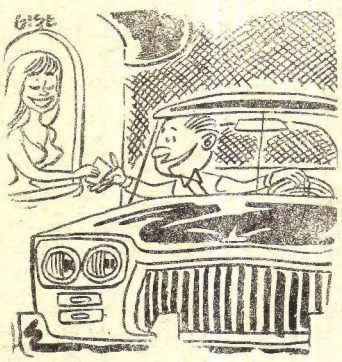

sında (Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da) bulunan enteresan yerlerdir. Avrupalılar da yavaş yavaş bu denemeye girişmeğe başlıyorlar.

Otomobille gidilen sinemalar bildiğimiz sinemalardan farklı... Bizim yazlık, bahçe sinemaları gibi... Bir kaç kapısı var. Otomobille kapıya geliyorsunuz, oradaki memura parayı uzatıp biletinizi alıyorsunuz. Bu kapıları öyle yapmışlar ki, gişe tam otomobilin penceresinin yanına geliyor. Hiç inmeden bileti alıp içeri giriyorsunuz. Bahçede otomobiller yanyana diziliyor. Karşıda kocaman bir perde var. Otomobillerin arasına da bir çok hoparlör (yani sesi büyüten âletler) konuyor. Film oynarken, otomobilinizde yemiş yiyerek seyrediyorsunuz.

Otomobille gidilen lokantalar da buna benziyor. Hususî giriş — çıkış kapıları var. Muntazam asfalttan lokanta bahçesine giriyorsunuz. Hemen garson geliyor, elinde uzun bir tepsi var. Bu tepsiyi otomobilin bir penceresinden sokuyor, karşıdaki penceresine kadar uzatıyor. Ismarladığınız yemekleri de getirip tepsiye yerleştiriyor. Yiyip bitirdikten sonra tepsiyi ve parayı verip çıkış kapısından geçiyorsunuz.

Haydi çocuklar, dua edin de, yakında bizde de böyle otomobilli sinemalar, otomobilli lokantalar olsun. Gidip arabadan inmeden yemek yiyelim, film seyredelim.

★

Altı ay beklemiş!

Geçenlerde dişçiye gitmiştim. Orada geçen bir olayı hemen deftere kaydediverdim:

Dişçinin odasından bir hasta çıkınca, dişçi kapıda göründü ve sordu:

— En çok kim bekledi ise sıra onun...

Hepimiz bir iki saattir bekliyorduk. Ama odaya yeni girmiş olan bir adam ayağa kalktı:

— Doktor bey, dedi, sıra benim öyleyse... Çünkü altı aydır bekliyorum.

— Altı ay mı?

— Evet, altı ay önce bana diktirdiğiniz elbisenin parasını almağa gelen terziyim ben...

TARİHİ BÜYÜK TÜRK ROMANI

Dağ Başını Duman Almış.

YAZAN:
OĞUZ ÖZDEŞ

TEFRİKA:
— 48 —

İşte bu sırada bir mucize oldu. Jonglör, Suna'ya tam ateş edeceği sırada, sırtına bir bıçak saplandı... Birden neye uğradığını şaşıran ve muvazenesini kaybeden Jonglör, büyük bir çığlık atarak, sırtına saplanmış bıçakla, denize düştü.

Suna, olduğu yerde ve cereyan eden hadiselerin şaşkınlığı içinde mermerden bir heykel gibi duruyordu. Kendisini ölümden kurtaran ve Fatoş'un intikamını alarak Jonglörün canını cehenneme yollayan bu bıçağı kim atmıştı?

Suna, bunları düşünürken, vapurun güvertesi insanlarla dolmuştu. Güvertedeki sesleri ve Jonglörün denize düşmesiyle çıkardığı gürültüyü duyan kaptan, tayfa ve yolcular güverteye adeta akın etmişti.

Bu kalabalığın arasında Mehlika da vardı... Suna'yı, filikaların yanında, yarı şuurunu kaybetmiş bir halde görünce, ona doğru koştu...

— Fatoş nerede? Yavruma bir şey mi oldu yoksa?

Mehlika, henüz sözünü tamamlamıştı ki, birden güvertede Kudret belirdi. İpe tırmanarak güverteye çıkmak, onu hayli yormuştu.

Hele Suna'yı tam zamanında ölümden kurtaran bıcağını Jonglörün sırtına saplamak için bütün cesaret ve soğukkanlılığını muhafaza etmek icap etmişti.

Soluk soluğa Suna'nın yanına koştu.

— Fatoş'a, bir şey oldu mu Suna?

Suna birden hıçkırıklarla ağlamaya başlayınca, annesi Mehlika herşeyi havradı.

— Söyle, yavrum nerede? diye bağırdı.

— Kaptan kulesinin üzerinde yatıyor anne...

Mehlika, bu sözü yarı işitti yarı işitmedi. Kızının cesedinin bulunduğu yere doğru çılgınca koştu.

Kudret, Suna'yı teselli etmeğe çalışırken yanlarına vapurun kaptanı ve bir iki gemi mensubu gelmişti. Kudret:

— Ben Türk Millî Emniyetinden Yüzbaşı Kudret'im, diye kendini tanıştırdı. Burada vazife ile bulunuyorum... Derhal telsizle en yakın sahil muhafaza ve devriye gemilerini çağırınız... Vapurun, yabancı bir torpito tarafından torpillenmesi ihtimali var. Şayet, vapurdaki casuslar, kayıkla kaçmağa fırsat bulabilselerdi, şu anda, belki de içinde bulunduğumuz gemi, torpillenmiş olacaktı... Tehlike yine de geçmiş değil.

O sırada, etraflarını bir halka halinde, vapur yolcuları kaplamıştı. Kudret, onları birer birer süzerek konuşmasına devam etti.

— Evet, aramızda bir casus daha var... Birisi cehennemi boyadı... Öbürü...

Kudret, burada birdenbire konuşmasını keserek, etrafına toplanan yolculara seri bir göz gezdirdi. Dansöz Suzanna, ka-

Sırtına bıçak saplanan Jonglör büyük bir çığlık atarak denize yuvarlandı...

dın ve erkek akrobat ta kalabalık arasındaydı. Hepsinin bakışlarında da bir korku ifadesi vardı.

Kudret:

— Casus, dansöz Suzanna değildir! dedi. Akrobatlar da değil... Casus... Kendisini gizlemeye çalışan şu adamdır!

Kudret bu sözleri söylerken, kenarda, gizlenmiş bir vaziyette duran Ahmet'in tavrı değişmiş ve birden eli cebine giderek, tabancasını çıkarmıştı.

— Kıpırdamayın, yoksa yakarım...

Bunu söyleyen Ahmet'ti... Kudret bir an duraladı. Ahmet, Kudret'e doğru dönerek:

— Ellerini havaya kaldır bakalım ahbap, dedi.

Kudret ellerini ağır ağır havaya kaldırırken, Ahmet, atik bir hareketle, öbür cebinden bir cep feneri çıkarmış ve yabancı torpitoya «ateş» etmesi için ışıkla emir vermeğe yeltenmişti. Fakat Kudret, Ahmet'in üzerine bir ok gibi fırlayarak buna mani oldu. O sırada, Ahmet te tetiğe basmıştı. Bereket versin, tabancadan çıkan kurşun, Kudret'in zamanında Ahmet'in bileğine yapışması sayesinde havaya gitti.

Ahmet'in bileğine kuvvetle yapışan Kudret, casusun boşta kalan eliyle öyle bir yumruk yedi ki bir an sendeledi. Bundan faydalanan Ahmet, elinden düşen tabancasını yerden almağa fırsat bulamadan, bir hamlede bacaların arkasına fırladı. Kendisini çabuk toparlayan Kudret, tabii peşini bırakmamıştı.

Güvertenin karanlığında, müthiş bir kovalamaca cereyan ederken, vapurun telsizcisi, sahil muhafaza teşkilâtına haberi çoktan ulaştırmıştı.

— Dikkat... Dikkat... Vapurumuzu yabancı bir torpito batırmak üzeredir. Acele, sahil muhafaza teşkilâtına ait gemilerinizi derhal buraya yollayınız...

Vapurun güvertesindeki ölüm kalım mücadelesinin uzaması, vapurdaki yolcuların heyecanını büsbütün artırıyordu. Çünkü yabancı torpito, Ahmet'ten, son ve kati işaret bekliyordu. Fakat Ahmet, Kudret'in pençesine öyle düşmüştü ki, buna bir türlü fırsat bulamıyordu. Gözü dönen Ahmet'in ne olursa olsun torpitoya cep feneriyle işaret vermeğe çalıştığı her halinden anlaşılıyordu. Gerçi, torpito, vapuru torpillerse, kendisi de birlikte ölecekti. Fakat hiç olmazsa, vazifesini yerine getirmiş ve Kudret'in de ölmesini sağlamış olacaktı ya...

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
1960 YILLIĞI
ÇIKTI..

- Renkli Tablolar
- Yüzlerce Meraklı Mevzu
- Feza Oyunu
- Trafik Bilgileri
- Taşıtlar Tablosu
- Taşıtlar Tarihi
- Ay'ın Fethine Doğru
- Kızılderililerin Enteresan Hayatı

Sınıf Arkadaşım
(Remzettin Tuğcu'nun hissi romanı)

Merih'ten Gelen Adam
(Öğretici büyük roman)

Şimşek Polis
(Tam renkli bir roman)

5 Renkli 1960 Yılı Takvimi

BAŞTANBAŞA RESİMLİ
ALTIN YALDIZLI KAPAK İÇİNDE
200 SAHİFE - 6 LİRA

Türkiye Yayınevi

TÜRKİYE YAYINEVİ

KAPIŞILIYOR!
Tükenmeden bir tane alınız!

ATALAR SÖZÜ

9 lara son verirken...

HAFTALAR'dan beri bu köşede hep 9'lu Atalar - Sözü üzerinde durduk. Dünyadaki hiç bir dilde bir adet üzerinde bu kadar çok Atalar - Sözü görülmemiştir sanırım. Son bir iktisadî olanını da kaydedelim:

Çıkmış 9'a, inmez sekize...

Türk mitolojisinde 9'ların büyük bir yeri olduğu gibi, Türk askerlik ve idaresinde de dokuzlu teşkilât pek önemlidir.

AY ALİOĞLU

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

Roma tarihinde Cumhuriyet, Imparatorluk ve Krallık devirlerini sıralarına göre numaralayınız:

( ) cumhuriyet, ( ) imparatorluk
( ) krallık

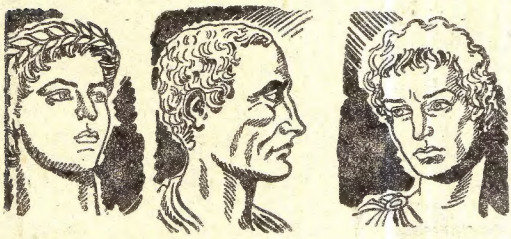

Neron Sezar Oktavianus

Roma tarihinde adı geçen bu insanları, olaylardaki yerlerine koyunuz :

Romada diktatörlük idaresini kuran ve Romaya geniş ülkeler katan sonunda senatoda öldürülen ..... dir.

Romada imparatorluk kuran, Romayı barış içinde yaşatıp imar eden ..... dur.

Birçok insanları öldürten, eğlenceler yapan sonunda intihar eden ..... dur.

Hiristiyanlık dinini çıkaran kimdir?

Hz. Musa — Hz. Süleyman — Hz. Isa

Hiristiyanlığı Romalılara resmî din olarak kabul ettiren kimdir?

Kostantin — Teodos — Oktavanus

İstanbul şehrini kim kurdu?

Ogüst — Kostantin — Teodos

Roma İmparatorluğu hangi yılda ikiye ayrıldı?

335 — 395 — 476

Bu harita Romanın hangi devrini gösteriyor. Bizans ve Romayı yerlerine koyabilir misiniz?

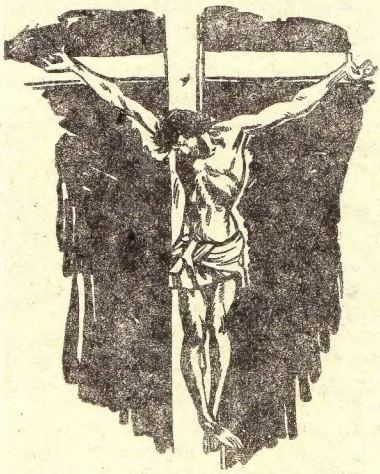

Bu resimdeki kimdir? Bu insanı kimler ve niçin öldürmüştür? Ağacın şekli nedir, ağaca ne denir?

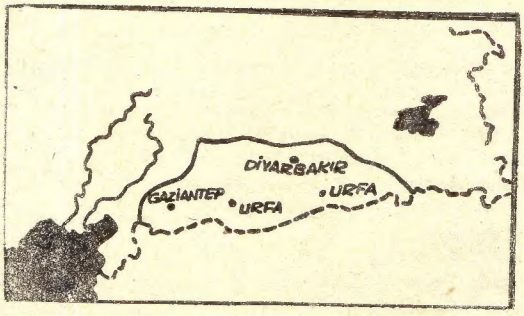

Harita ..... bölgesi haritasıdır.

Doğru cümlelere D, yanlışlara Y koyunuz.

Güney doğu bölgesi kalabalık bir bölgedir.
Raman petrol kuyuları Güney Doğu bölgesindedir.
Diyarbakır, Gaziantep, Urfa şehirleri Güney Doğu bölgesindedir.
Dicle ve Fırat Güney doğudan geçer.
Diyarbakır çok eski bir şehrimizdir.
Gaziantepte şamfıstığı değil, Antepfıstığı yetişir.
Yazın Dicle'nin suyu çoğalır.

A listesindeki şehirlerin özellikleri B listesinde gösterilmiştir. Karşılarına doğru olarak numaralayınız.

A B

1- - Urfa ( ) fıstığı ile meşhur büyük bir şehrimizdir.

GOLE YATMAK

Eğlenmeyi, hatta mümkünse maçlara tatillerinin tadına doyum olmaz. Çünkü yazdan sonra okula kapanıyor, uğraşıyorsunuz. Hele Ocak ayında sözlü, yazılı imtihanlar sizleri çok yoruyor. Onun için bu günlerde gezmeği, gitmeği ihmal etmeyiniz. Bu yazımda biraz spordan lâkırdı edelim diye, başlığı ona göre koydum.

Vaktile azbuçuk spor yaptığım için bu konuda arasıra da olsa, haddimi bilerek, sınırları aşmadan, söze karışmayı severim. Hattâ arasıra futbol maçlarına giderim. Bana:

— Öğretmenim, hangi kulübü tutuyorsunuz?

Diye sormayın. Çünkü ben, stadyumda yalnız, maçı seyretmem. Futbolcuların davranışlarını, hakemin kararlarını, seyircilerin coşkunluklarını da incelerim. Sonra gençlerin heyecanlı zamanlarında söylediklerine dikkat ederim. Bir kişinin terbiyesi, öğrenim derecesi daah açıkcası kaç paralık adam olduğu, toplum içinde belli olur. Ne ise. Son gördüğüm maçlardan birisi de Fenerbahçe - Beşiktaş karşılaşması idi. Herkes Fenerbahçe'nin kazanacağını umuyordu. Beşiktaş'lılar daha genç futbolcular. Koşuyorlar, didiniyorlar, kazanmak hırsı ile oynuyorlardı. Bir de gol attılar. Derken Fenerliler hücuma geçtiler, haftaym oldu. İkinci haftaymda Beşiktaşın eski atakları kalmadı. İçleri geri alarak, arasıra hücumla işi idareye başladılar. Top, maçın sonuna doğru dan-dun taca gidiyordu. Kaleci ağırlaştı. Bekler avut atışlarını yavaştan alıyorlardı. Futbol deyimile söyleyelim, bir taraf gole yattı. Defansif, ofansif derken maç da 1-0 bitti. Bu heryerde oluyor. Galibiyeti elden kaçırmamak için gole yatılıyor. Yalnız heryerde olan bu olay, okulda olamıyor işte.

Bazı arkadaşlarınız, maçlarda görülen bu gole yatmak gibi, numaraya yatmak istiyorlar. Numaraya nasıl yatılır? Anlatayım. Bir arkadaşınız çok çekindiği dersten, meselâ Kimyadan 5 numara aldı. Eh, o dersi kurtardı demektir. Halbuki bir defa daha kalkacak, veya yazılıya girecek. Ne yapsın. Kendine sıra geleceğini hissettiği zaman bir mazeret bulur, ders veya imtihana girmez. Diyelim ki başka birisi Matematikten bir 3, bir de 6 aldı. Öğretmen kanaat sahibi olmak için bir defa daha kaldıracak. Hemen gene ayni taktik. Yâni beş tutan ortalamaya, daha doğrusu 5 şe yatmak ve o dönem notunu kurtarmak.

Fakat bu böyle gitmez çocuğum. Hani nasıl doksandan gol atıyorlar. Öğretmen de durur durur, boş zamanında sıfırdan bir vole patlatıverirse şaşırır kalır, o 5-6 numarayı ararsın. Onun için her zaman hazır olmalı ve beşten altıdan aşağı numara almamalı. Bu ara tatili haftaym demektir. İkinci devrede daima hücum, daima ofansif bir taktik ve daima doksandan not...

SADIK ÖVET

---

2 - Diyarbakır ( ) yağ ve tahıl satar, atları ünlüdür.
3 - Gaziantep ( ) Bağdada giden yol buradan ayrılır.
4 - Mardin ( ) karpuzlarının iriliği ile meşhurdur.

Uygun olanlara X koyunuz.

Güney Doğu bölgesinin komşuları hangileridir?

Akdeniz — Irak — Sovyetler Birliği — Doğu Anadolu — İç Anadolu — İran

Güney Doğu bölgesinden hangi nehirler geçer?

Seyhan — Dicle — Fırat — Ceyhan

Cümlelerin cevaplarını doğru olarak doldurunuz.

Bir cismin ağırlığı ..... çekiminden meydana gelir.

Çekül — Yerçekimi — Ağırlık merkezi

Yerçekimi doğruluğunu ..... gösterir.

ağırlık merkezi — Yerçekimi — Çekül

Yerçekiminin cisimlerde toplanmış bulunduğu noktaya ..... denir.

Cümlelerin doğrularına D, yanlışlarına Y koyunuz.

Yoğunluğu bulmak için ağırlığı hacme böleriz.
Hacimleri metrekare ile ölçeriz.
Tartı aletlerinde gram, kilogram kullanılır.
Gram 4 derecedeki suyun bir santimetre kübünün ağırlığıdır.

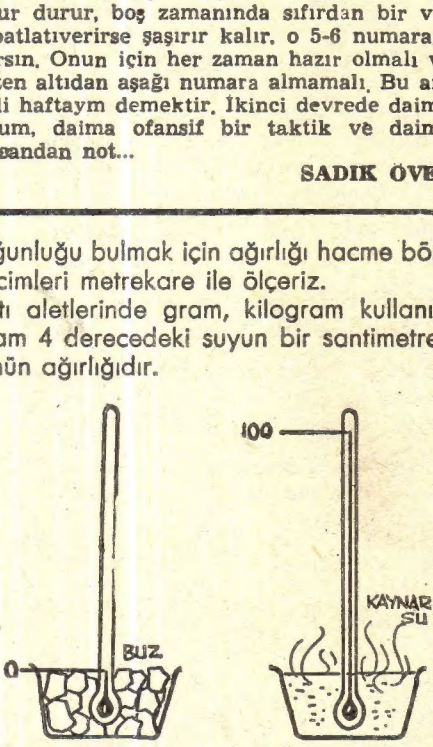

Bu şemadaki deney ile ne yapılmak istendiğini söyleyiniz.

Termometrenin çalışmasındaki olayları sıraya koyunuz.

Termometre ısınır.
Odanın sıcaklığı artar.
Civanın hacmi genişler.
Civa yükselmeğe başlar.

KAHRAMANLIK HİKÂYELERİ

EBU MÜSLİM Bayrak açtı

YAZAN : ENVER BEHNAN ŞAPOLYO

Arap Valisi: - Ya bu parayı verirsin! Yahut esir olursun! dedi

Emevilerin valileri, Horasan ellerindeki Türkleri soyuyorlar, onlara yapmadıkları zulüm kalmıyordu. Arabistan çöllerinden gelen bu insanlar, pek fakir bedevî araplardı. Halbuki, o devirde batı Türkeli medeniyette pek ileri ve zengindi. Türkler matbaayı icat etmişler, bir çok kâğıt fabrikaları vardı. Horasan çeliği dünyaca meşhurdu. Asya ticareti ellerinde idi. Buna mukabil Araplar pek fakirdi. Türk ellerini istilâ ederek, onlardan haraç alıyorlar. Para vermiyenleri ya öldürüyorlar, yahut da esir ederek Şam'a sürüyorlardı.

Arap valisi Horasan elinin zengin bir şehri olan Merve haraç koydu. İki güne kadar istenilen parayı getirmiyenler esir edilerek Şam'a sürüleceklerini ilân etti.

O gün, gelince bir çok Türkler, istenilen parayı getirdilerse de, bazıları veremedi. Bunlar arasında bir Türk de haracı veremedi. Bu genç, parasızdı, hem de yeni nişanlı idi. Durumunu valiye anlattı. Fakat vali:

— Ya bu parayı verirsin, ya esir olursun! dedi.

Genç:

— Bana inanın param yoktur.

Vali:

— Kırbaçlayın! diye bağırdı.

İnsafsız adamları bu gençi kırbaçladılar. Sonra da bir zindana attılar. Bu Horasanlı gencin, nişanlısı bu felâketi duyunca beyninden vurulmuşa döndü. Bir sabah zindanın kapısına geldi. Nişanlısını sordu. Onu, bir saat önce zincirlere vurup Şam'a doğru yola çıkardıklarını öğrendi. Bunu duyan güzel Türkmen kızı, bir çılgın gibi şehirden çıkıp, esirler kafilesinin arkasına düştü. Nihayet kafileye yetişti. Bir de ne görsün, nişanlısının başı açık, ayakları çıplak, elleri bağlı muhafız arap askerlerinin arasında yaya olarak gidiyordu. Bu perişan hali gören kız çılgına döndü. Muhafızlara:

— Hainler, alçak ruhlu zalimler! Sevgilimi nereye götürüyorsunuz. Sizde Allâh korkusu yok mu? Diye bağırdı.

Gözlerini para hırsı bürümüş arap askerleri, bu genç kızın feryadına kulak bile vermediler. Kızcağız ne dediyse bir çare bulamadı. Bu paraya tapanların ancak para kuvvetile elde edileceklerini düşünerek, Kumandanlarının önüne geldi. Göğsünü açarak boynundaki dizi altınları gösterdi. Arap kumandanın gözleri faltaşı gibi açıldı. Kıza:

— Ne istiyorsun? diye sordu.

Kız da:

— Bu altınları sana hediye olarak verirsem, şu arkadaki, fakir genci bana bağışlar mısın? diye yalvardı.

Kumandan hiç düşünmeden:

— Veririm! diyerek, gencin ellerini çözdürdü.

Bu genci kıza teslim etti. Kızda boynundaki dizili altınları kumandana verdi. Kafile yoluna devam etti. Kız gencin boynuna sarılarak:

— Sevgilim geçmiş olsun, artık kurtuldun. Şimdi biz Horasana dönmiyelim. Belki yine seni tevkif edebilirler. Benim Kafkasya'da amcam var. Onun yanına gidelim, dedi.

Delikanlı razı olarak, Kafkasya'ya gittiler. Bu iki genç sevgili evlendiler. Bu evlenmeden (Abdurrahman) adlı bir oğlan dünyaya geldi Kızla evlenen gencin adı (Müslim) idi. Beraberce mesut yaşadılar.

Horasanlı Müslim'in oğlu Abdurrahman üç yaşına gelmişti. Müslim, işlerini düzene koymak üzere Horasana gitti. Fakat arapların zülmüne dayanamıyarak isyan etti. Nihayet araplarla çarpışa çarpışa öldü. Fakat pek çoğunu da kırdı.

Aradan yıllar geçti. Kahraman Müslimin oğlu büyüdü. Annesi babasının bütün maceralarını anlattı. O da:

— Demek anne! Araplar Horasan ellerini haraça kesiyorlar. Babamı da onlar öldürdüler öyle mi? O halde Araplardan intikam almak bana borç oldu, dedi.

Bundan sonra bu genç, Horasanlı Müslimin oğlu mânasına (Ebu Müslimin Horasanî) denildi.

Artık Ebu Müslim, Kafkasya'da duramadı. Yurdu Horasana döndü. Hayatını kazanmak için bir

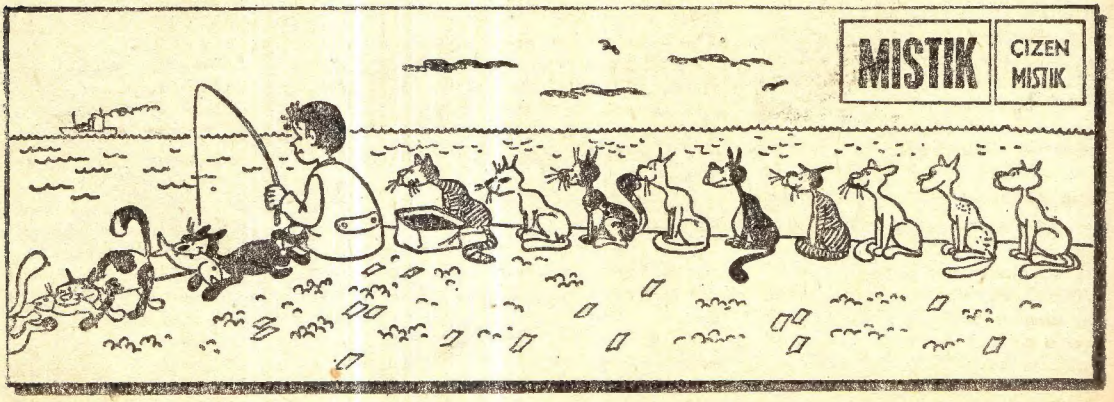

saracın yanına çırak girdi. Bu genci Ahî'ler yetiştirdiler. Ahîlerin yiğit sınıflarına dahil olarak, askerliği, öğrendi. Bu zaman bir babayiğit delikanlı olmuştu. Ebu Müslim babasının intikamını Emevîlerden almağa karar verdi. Fakat zamanını bekledi.

Emevîler Türk milletine zulüm ettikleri gibi Hazreti Muhammed'in soyuna da yapmadıkları fenalık kalmıyordu. Hazreti Muhammedin Amcası soyundan gelen (İmam İbrahim) Emevîlerden intikam almak için gizli bir komite kurdu. Bu komiteye Horasanlı Türkler de girdiler.

Bu yıl Horasandan bir kafile Hac'ca gidiyordu. Bunu duyan Ebu Müslimî Horasanî Hac'ca gidenlere müracaat etti, onlara:

— Ne olur, beni de Hac'ca götürün. Kâbe-i Muazzama ile Ravzaî Mutahharaya ben de yüz süreyim.

Hacılardan bir tanesi, bu delikanlıyı çok severek, onun masrafını üstüne alıp, onu da Hacca götürdü. Hepsi Hacca edâ ettikten sonra, gizlice İmam İbrahimi ziyarete gittiler. Beraberlerinde Ebu Müslümî de götürdüler. İmam İbrahim bu delikanlıyı çok sevdi. Bu gencin Emevîlerden intikam alabileceğine inandı. Ona sordu:

— Delikanlı senin adın ne?

Sertve kalın bir sesle:

— Ebu Müslimî Horasanî, diye cevap verdi.

İmam İbrahim:

— Seni kendi ailemizden sayıyorum... Horasana git! Orada şüphe ettiğin her adamı öldür. Elinden gelirse Arapca konuşan tek bir adam bırakma.

Bir ay sonra İmam İbrahim Ebu Müslime iki bayrak gönderdi. Bu bayraklar ihtilâle işaretti. Ebu Müslim çok cesur ve iyi silâh kullanırdı. Kısa bir zamanda kendine taraftar topladı. Matem işareti olarak askerlerine siyah elbise giydirdi. Bu iki bayrağı bir meydana dikerek, araplara karşı isyan bayrağını açtı. Kısa bir zamanda Türk yiğitleri Ebu Müslimî Horasanî'nin etrafında toplandılar.

O zamanlar Emevîlerin Hükûmdarı İkinci Mervan idi. Bu isyanı duyunca. Nasır bin Seyyar adlı bir kumandanı büyük bir kuvvetle Ebu Müslimin üzerine gönderdi. Ebu Müslim bu orduyu bir taarruzla perişan ediverdi. Bundan sonra İranı istilâ etti. Askerlerine:

— Türk elinde, İranda bir tek arap kalmıyacaktır! diye emir verdi.

Her tarafa yerleşmiş araplar temizlendi. Ebu Müslim babasının ve Türkün intikamını alıyordu. Şöhreti bütün Türk ellerine yayıldı. İkinci bir arap ordusunu daha mahvederek, Irak'a girdi. Araplar da Türk ordusunu iyi karşıladılar.

Ebu Müslimin kumandasında Türk ordusu Irak'a girince Haşîmiler bayram yaptılar. Peygamberler sülâlesi Türkleri bir kurtarıcı olarak selâmladılar. İmam İbrahim ölmüş, onun akrabasından olan Abdul Abbas Abdullâh, Kûfe şehrinde bir eve saklanmıştı. Ebu Müslim Hazreti Muhammed'in Amcası Abbas neslinden gelen Abdullahı buldurdu. Abdullah, Ebu Müslime:

— Ey Türk oğlu, yıllardanberi evlâdı Resule bu Emevîler yapmadıkları zulüm kalmamıştı. Hazreti Ali'nin ölümüne sebep olan onlar, oğulları Hasan ve Hüseyin Kerbelâ da şehit eden hep onlardı. Sen, şimdi onlardan intikam aldın. Muhammed'in mübarek ruhu daima Türk Milletini aziz etsin! dedi.

Ebu Müslim bu zatın elini öptü; sonra:

— Sizi elimle saltanata çıkarıyorum. Önce ben sonra da ordum size biât ediyor. Muhammed nesline saltanat kutlu olsun! dedi.

Abdul Abbas Abdullâh Haşimîye şehrinde tahtaçıkarak AbbâsilerDevletini kurdu. Bundan sonra Ebu Müslim, Zap nehrinin kenarında, Bağdat'a doğru gelen ikinci bir Emevî ordusunu yenerek, Şam'da kurulmuş olan Emevî Saltanatını yıktı. Ebû Müslimin ünü bütün, müslüman dünyasına yayıldı.

Ebû Müslim bu tarihi ödevi gördükten sonra Horasana döndü. Bu defa Türklerin ebedî düşmanı olan Cin ordularını da perişan etti. Fakat Abdullah'ın yerine geçen oğlu Mansur, Ebû Müslimden korktu. Bu kahraman yarın Abbâsiler için de tehlike olabilirdi, bu sebeple onun vücudunu ortadan kaldırmağa karar verdi.

Mansur, Ebu Müslimi, Bağdat sarayına davet etti. Ebu Müslim askerlerini şehir dışında bıraktı. Kendisi de Halifeye hürmet olmak üzere kılıncını almadı. Saraydan içeri girdi. Bir salona girdiği esnada, bir perde arkasına saklanmış hançerli muhafızlar üzerine hücum ederek onu öldürdüler. Yaptığı hizmetlere mukabil, onu kanlar içinde yere serdiler. Bu büyük Türk kahramanı öldü, fakat şanı dünyayı tuttu.

Ebu Müslim, sarayın salonuna girdiği sırada hançerli muhafızlar üzerine hücum ederek onu öldürdüler.

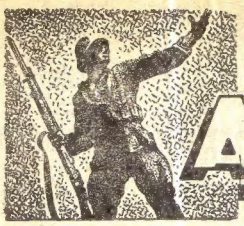

MAZİDEN İSTİKBALE DOLUDİZGİN...

ASKERLİK

MÜSTECİP ONBAŞI

Büyük harb, bir yangın alevi gibi Avrupa, Asya, Afrika ve bütün dünyayı sarmıştı. Almanların yanısıra döğüşen ordumuz, harbin ilk günlerinde bütün düşmanlarına parmak ısırtacak kadar kuvvetli taarruzlarda bulunmuştu.

Düşman devletleri, harbi çarçabuk bitirmek için bir çare düşündüler. İstanbul'u zaptetmek, Ruslarla temas temin ederek Türkleri beraber savaştıkları devletlerden ayırmak...

Zaten dediler. Türklerin denizde bizimle boy ölçüşebilecek donanması mı var?

Hazırlandılar, hazırlıklarını kimseye sezdirmediler. Askerlerini önce Mısır'dan, sonra Çanakkale'ye yakın adalarda topladılar. Aniden Çanakkale'ye asker çıkardılar...

Türk, Allah'ına sığındı. Din, vatan ve millet sevgisini yüreğine koydu, meydana öylesine saldırdı ki, denizler köpürdü, gökler gürledi; Türkün «Ya Allah...» sesi kulaklarda çınladı.

Yoktan var ettiği birliğinin başına geçmiş bir tümen kumandanının ismi bütün dünyaya yayıldı: Mustafa Kemal... Bu genç Türk kumandanı tümenile, kanlı dişlerile Türke saldıranlarla öyle bir çarpıştı ki, düşman gözü yediği sillenin kuvvetinden gündüz gökte yıldızlar görerek Ay-Yıldız karşısında eğildiler...

İşte bu sırada düşman denizaltıları Marmara'da cirit atıyorlar, Türk bayrağı taşıyan yiyecek, cephane ve insan yüklü gemilerimizi batırıyorlardı.

Bir sabah, tanyerinden güneş altın ışıklarile sanki Türklere müjde vermek için yükselirken, topunun başında nöbet bekliyen Müstecip Onbaşı'nın gözleri, mavi bir kuşakmışcasına uzanan boğazın suları üzerinde siyah bir lekenin suyun akıntısının ters yönüne ilerlediğini görmüştü. Hemen oraya bir mermi yolladı. Türk nişancı erinin attığı mermi boşa gider mi?...

Biraz sonra deniz içinden siyah bir cisim su sathına çıktı ve teslim işareti veren bir çok düşman askeri dürbünle görüldü.

Müstecip Onbaşı'nın mermisi düşman denizaltısının periskobunu parçalamış, bu yüzden gemi yoluna devam edemiyerek teslim olmaktan başka çare bulamamıştı. Bu gemi elimize geçtikten sonra Müstecip Onbaşı adı ile donanmamıza katıldı ve denizde, ismini taşıdığı kahraman gibi bir çok başarılar kazandı.

Ali Cülmüt SOYCAN

musiki BİLGİLERİ

Düet nedir ?..

Müzik ekseriyetle toplu yapılan bir sanattır. Bu topluluğun en küçüğü, iki kişi tarafından yapılır. Bu iki kişi, parçayı iki ayrı sesten yapar. Böyle iki kişilik müzik parçalarına «Düet» denir.

Düetler, opera parçalarında olduğu gibi, insan sesleriyle yapıldıktan başka, keman, Flût, viyolonsel, klârnet veya aynı cinsten iki çalgı tarafından çalınacak şekilde yazılmış parçalardan meydana gelir.

Batuta nedir?

Batuta, müzikte zaman ölçüsüdür. Biz buna mezür veya ölçü de deriz. Ölçüsüz hiçbir müzik yapılamaz. Bu sebepten müzik parçaları küçük küçük kısımlara ayrılır. Bu, anahtarın yanında gördüğümüz 4/4, 3/4, 2/4 gibi sayılara göre portelerin bölünmesinden meydana gelir. Böylece, anahtarın yanındaki sayıların anlattığı manâya göre Portenin bölünmesine «Batuta» veya mezör veya ölçü denir.

Etüt, Metot

Musikî çalışmalarında bu iki kelimeye çok rastlanır. Bunlardan Etüt, çalışma parçasıdır. Herhangi bir çalgı üzerindeki bilgiyi geliştirmeye yarar. Bunlar içinde, bazıları, yüksek konser parçaları halinde zor eserlerdir. Meselâ, Şopen, Liszt gibi büyük besteciler çok güzel etütler yazmışlardır.

Metot ise; herhangi bir çalgıyı tanıtan ve öğretme yolunu gösteren ilk öğretim vasıtasıdır.

Metotlarla tanıtılan bir çalgı, Etütlerle geiştirilir.

NURİ SAMİ KORAL

1960 – 5

Yıldırım Kaptan

"METEORLARLA SAVAŞ"

MÜHENDİS KARL, EŞİ, DR. HUER VE YILDIRIM KAPTAN, ROKET UÇAKLA URAS GEZEGENİNE DOĞRU YOL ALIYORLARDI.

DOKSAN DAKİKALIK BİR ZAMANDA DÜNYA İLE AY ARASINDAKİ MESAFENİN YARISINI KATETMİŞLERDİ...

SAATTE 100.000 KM. HIZIMIZLA URAS'A 14 GÜNDE VARABİLECEĞİZ.

HAYIR YILDIRIM. İKİ GÜNE KADAR VARIRIZ.

UÇAĞIN MAKİNELERİ ÖYLE YAPILMIŞTIR Kİ SAATTE 400.000 KM. YAPABİLİR.

AMA BU, UÇAĞA ZARAR VERMEZ Mİ?

HAYIR. DEVAMLI OLARAK 400.000 KM. HIZLA GİDEBİLİRİZ. YALNIZ BU HIZI AŞMAMAK LÂZIM GELDİĞİNİ BİLİYORUM.

BU SÜRAT İŞİTİLMEMİŞ BİR ŞEY...

ŞİMDİ HIZIMIZIN GİTTİKÇE ARTIŞINI ŞU SAATTE GÖRECEKSİN. DİKKATLE BAK.

İŞTE HAKİKİ UÇMA BUNA DERLER.
YAVAŞ YAVAŞ ROKET-UÇAĞIN HIZI BELİRLİ BİR ŞEKİLDE ARTIYORDU.
SAATTE TAM 300.000 KM. YE ERİŞTİK GALİBA...
DAHA 400.000'E YOLUMUZ VAR. ONA ERİŞECEĞİZ!
NASIL İSTERSEN KARL. BU UÇAĞIN KUMANDANI SENSİN!
AZ SONRA SÜRAT YÜKSELDİ.
UÇAK BU SÜRATE DAYANABİLECEK Mİ ACABA?
O SIRADA UÇAK GÖKTAŞLARI BÖLGESİNE GİRMİŞTİ...
EYVAH! METEORLAR!

METEOR TARLASINA DÜŞTÜK. BİR AN EVVEL BURDAN KURTULMAYA BAKMALI!
DURMADAN ÖTEMİZE BERİMİZE METEORLAR ÇARPIYOR.
BUMP
BUMP
BUMP
BUNLAR UFAK ŞEYLER... ZARAR VERMEZ!
DUA EDİN DE BÜYÜĞÜYLE ÇARPIŞMIYALIM.
ŞU BELÂLI MINTIKADAN BİR ÇIKABİLİRSEK...

KRAŞ
YILDIRIM! KARL YARALANDI!
SEN KARL'A BAK MARGO. DOKTOR! SEN DE DİREKSİYONA!
BEN UÇAĞI BİR KONTROLDEN GEÇİREYİM!
METEORUN ÇARPMASİYLE UÇAK ROTASINDAN AYRILMIŞTI. DAKİKADA 6.000 KM. HIZLA HEDEFİNDEN UZAKLAŞIYORDU...
HAFTAYA: GERİ DÖNMEK YOK

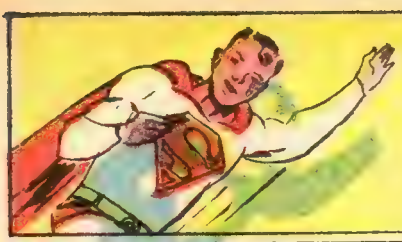

UÇAN ÇOCUK

KÜÇÜK KLARK BÜTÜN GÜCÜYLE AVUCUNDAKİ KÖMÜR PARÇASINI SIKTI...

TAMAM... DÜŞÜNDÜĞÜM GİBİ OLDU. BU ÇOCUĞUN O KADAR BÜYÜK BİR KUVVETİ VAR Kİ BİR SIKIŞTA KÖMÜRÜ ELMAS YAPTI!..

YİNE BİZİM OĞLANA BİRŞEY YAPTIRDILAR GALİBA!..

45

BENİ ÜZEN ESAS BAŞKA ŞEYDİ...

OĞLUMUZUN KOMŞUNUN BAHÇESİNE GEÇMESİNE MANİ OLABİLİRİZ. FAKAT GÖRDÜKLERİNİ BAŞKALARINA ANLATMALARININ ÖNÜNE GEÇEMEYİZ.

BİRDEN AKLIMA BİR FİKİR GELDİ...

SU ROBOTU YAPIP, OĞLUM KLARK'A BENZETEYİM. MİSTO'DAN DA BANA YARDIM ETMESİNİ RİCA EDEYİM. KABUL EDERSE DÜŞÜNDÜĞÜM OLDU DEMEKTİR!

MİSTO YAPTIĞIM TEKLİFİ DERHAL KABUL ETTİ.

BU ROBOTU KULLANMAKLA NUMARALARINIZ DA ZENGİNLEŞECEK!

HAKLISINIZ BAY KENT. ÇOK GÜZEL BİR GÖSTERİ OLACAK BU...

TEMSİL GÜNÜ KOMŞULARA UĞRADIM.

VİPLES SİZE MİSTO'NUN TEMSİLİ İÇİN İKİ BİLET GETİRDİM. BİLMEM GELİR MİSİNİZ?

MEMNUNİYETLE GELİRİZ. BİZİ DÜŞÜNDÜĞÜN İÇİN DE ÇOK TEŞEKKÜR EDERİZ.

EVET VİPLES'LER O GECE GEL DİLER VE EN ÖNDE ONLAR İÇİN AYIRDIĞIM YERE OTURDULAR...

BAYANLAR BAYLAR, BU AKŞAM Kİ YARDIMCIM NE BİR KADIN NE DE BİR ERKEKTİR... KÜÇÜCÜK BİR ÇOCUKTUR. HAZIR MISIN YAVRUM?

HAZIRIM MİSTO!..

O HALDE BAYANLAR-LA BAYLARA NASIL UÇTUĞUNU GÖSTER. HOOOP!..

HAYRET DOĞ-RUSU BİR ÇOCUK NASIL UÇAR?

46

ROBOT ÇOCUĞUN HAREKETLERİNİ BEN SAHNENİN ARKASINDAN İDARE EDİYORDUM.

ALLAH VEREDE BİR FAL-SO YAPMASAK. ŞİMDİLİK BÜYÜK MIKNATIS RO-BOTUN UÇUŞUNU ÇOK GÜZEL AYAR-LIYOR...

MİSTO ROBOTA YENİ NUMARALAR YAPTIRIYOR...

BAKIN BEBEK MİSTO'YU TEK ELLE KALDIRI YOR!..

BRAVO BAY KENT'E... AMATÖR HOKKABAZLIĞI SAYESİNDE BANA ÇOK GÜZEL YAR-DIM EDİYOR...

ROBOT'A HERKESİ HAYRETTE BIRAKAN DAHA BİR SÜRÜ NUMARA YAPTIRDIK...

BEN AĞACI KÖKLERİM!

BAKIN. ON İNSANIN ŞİŞİREMİYE-CEĞİ BALO-NU ŞİŞİRDİ!..

BEN KUVVETLİYİM. TUĞLALARI UNUFAK EDERİM!..

GIIRRÇ!

SÖYLEMEĞE LÜZUM YOK TABİİ, BÜTÜN BU NUMARALAR KOMŞUMUZ VİPLESLER İÇİN YAPILIYORDU.

MİSTO'NUN BU ROBOTU FEVKALADE.. ACABA KENTLERİN BAHÇESİNDE PROVA YAPARKEN BİZİMLE ALAY MI ETTİ?

FAKAT ÇOCUĞUN KÖMÜRDEN YAPTIĞI ELMAS.. O DA ALAY OLAMAZ YA?..

HEYECANLA EVE KOŞUP ELMASI DENEMEK İÇİN ATEŞE KOYDULAR...

ELMAS SICAKTA ERİMEZ. BAK BU ERİDİ. DEMEK ADİ CAMMIŞ!..

DEMEK MİSTO, KLARK'A BEN ZETTİĞİ ROBOTUNU BİZİM BAHÇEYE GÖNDEREREK BİZİMLE ALAY ETTİ...

47

VİPLES'E BİLET GÖTÜRDÜĞÜM ZAMAN BİR AN KARISINA HABER VERMEK İÇİN YANIMDAN AYRILMIŞTI. O ZAMAN ELMASI ALIP YERİNE BİR CAM PARÇASI KOYMUŞTUM...

AMAN, ALLAHA ŞÜKÜR BU VARTAYI DA KOLAYCA ATLATTIK...

BABAMIN HİKÂYESİ BURADA SONA ERDİ...

BU GÜN VİPLES'LE KARISI HÂLÂ O İŞLERİ YAPANIN MİSTO'NUN ROBOTU OLDUĞUNA İNANIYORLAR... BAK İŞTE VİPLES GELİYOR!

MINGTONS

HEY, VİPLES! MİSTO'NUN YENİ TEMSİLLERİNE GİDECEK MİSİN?

MEŞHUR SİHİRBAZ

MİSTO

HAYIR... EVVELCE SİZİN KOMŞUNUZKEN BİZİ DAVET ETMİŞTİN DE PEK BEĞENMEMİŞTİK!..

BİR DAHA BÖYLE SAÇMA TEMSİLLERE GİDİP TE KIYMETLİ VAKTİMİ ZİYAN ETMEK İSTEMEM!

HAKLI ADAM. MİSTO'YU GÖRÜNCE, AKLINA ELİNDEN KAÇIRDIĞI ELMAS GELİP SİNİRLERİ BOZULACAK.

ARADAN BİRKAÇ GÜN GEÇTİ. UÇAN ÇOCUK'UN CANI SEYAHAT İSTEDİ...

SMALVİL BUGÜNLERDE GAYET SARİN BABA.. ŞÖYLE BİRKAÇ GÜNLÜĞÜNE İNGİLTERE'YE GİDİP MEŞHUR SKOTLAND YARD'I ZİYARET ETMEK İSTİYORUM.

GÜZEL DÜŞÜNMÜŞSÜN. GİTMİŞKEN BAZI ŞEYLER DE ÖĞRENİRSİN...

UÇAN ÇOCUK YILDIRIM HIZIYLA KOCA OKYANUSU İKİ DAKİKADA AŞTI...

İŞTE MEŞHUR "LONDRA KÖPRÜSÜ" VE "BÜYÜK SAAT". SKOTLAND YARD DA BU CİVARDA OLMALI...

48

KENDİNİ TANITINCA ONU BAŞMÜFETTİŞ SİR CADVİK'İN ODASINA ALDILAR.

GELDİĞİN İYİ OLDU UÇAN ÇOCUK! BİR TABANCANIN ÜZERİNDE BULDUĞUMUZ PARMAK İZLERİNİ BİZİM EN KUVVETLİ MİKROSKOP DAHİ ÇIKARAMADI.

VERİN BİR DE BEN DENEYİM SİR CADVİK!..

UÇAN ÇOCUK'UN GÖZLERİNDEKİ MİKROSKOPİK KUVVET PARMAK İZLERİNİ TAM OLARAK GÖRDÜ...

İŞTE SİZE İSTEDİĞİNİZ PARMAK İZİ!

TEŞEKKÜR EDERİM. BU İZLER SAYESİNDE ŞİMDİ HAYDUTU KOLAYCA YAKALAYABİLİRİZ...

BİR HOLDEN GEÇERKEN UÇAN ÇOCUK BİR RESMİN ÖNÜNDE HAYRETLE DURDU...

MEŞHUR DEDEKTİFLER GALERİSİ

BU MEŞHUR DEDEKTİFLER ARASINDA BENİM NE İŞİM VAR?

HAYDİ BİLMİYORMUŞ GİBİ YAPMA, BEBEKKEN BİR DEFA DAHA BURAYA GELİP BANA YARDIM ETMİŞTİN...

EVET, ŞİMDİ HATIRLADIM. ÇOK ENTERESAN BİR HİKÂYEYDİ BU...

GELECEK SAYIDA UÇAN ÇOCUK DEDEKTİF

SPOR HAFTASI

YAZAN: SULHİ GARAN

Bayrağımın Gölgesinde

25 Kasım 1951 de, Atina'da yapılan Yunanistan - Mısır Millî Futbol Maçını, idare etmek üzere vazifelendirildiğim zaman, doğrusu fevkalâde sevinmiştim.

Benden evvel yalnız (halen Mithatpaşa Stadı Müdürü) Şazi Tezcan, Suriye ile Lübnan arasında 949 da oynanan millî karşılaşmayı idare etmişti.

Demek ki, beynelmilel Türk futbol hakemi olarak resmen ilk defa Avrupada bir maçta hakem duracak, göğsümdeki Ay-yıldızı yabancılara gösterecek, üstelik kıymetli bayrağımı stadın şeref direğine çektirerek çok mühim bir millî vazifeyi de yapacaktım.

Milletlerarası spor temaslarında müsabakayı oynayan milletlerin bayrakları gibi o karşılaşmayı idare eden hakemin milletinin bayrağı da, stadda dalgalanır.

Yunanistan - Mısır Millî Futbol maçı, Atina'nın en büyük stadı olan ve o tarihte 25 bin seyirci alan Panatinaikos Stadında oynanacaktı.

Bu karşılaşma için bana refakat eden Türk tabalı İstanbullu bir Rum arkadaşım ile müsabakadan iki gün evvel, yani 23 Kasım 1951 de Yeşilköy'den Atina'ya uçakla hareket ettik.

Hasani Hava Meydanında Yunan Futbol Federasyonu Umumî Kâtibi ve Yunan hakemleri tarafından merasimle karşılandıktan sonra beni, oranın en büyük otellerinden birine misafir ettiler.

Maç günü geldi çattı. Müsabakadan bir saat önce, Rum arkadaşımla birlikte stada vardık. Soyunma odasına indik ve karşılaşma için hakem elbiselerini giyinmeğe başladım. Yan hakemi olarak bana iki Yunanlı yardım edecekti. Bunlar da gelmişler ve hazırlığa girişmişlerdi.

Kıyafetimiz tamamlandıktan sonra iki millî takımın idarecileri usule göre takımlarında yer alacak futbolcuların isimleri yazılı listeyi getirdiler. Gereken işler yapıldı ve stadyomun oyun sahasına çıkıp maç yapacak Yunan ve Mısır Millî Takımlarını çağırmak üzere ben BİSMİLLÂH çekip odamdan dışarı, sahaya çıktım.

Bu anda, İstanbullu Rum arkadaşım Filip'e: «— Ne olur, sen önden fırla, bak bir kere staddaki direklerden birine Türk bayrağını çekmişler mi?» dedim.

Arkası bana dönük olan arkadaşımın kollarıyla bir işaret yaptıktan sonra koşa koşa merdivenlerden indiğini ve maç yapılacak oyun yerine ilerlediğini gördüm. Pek az sonra geri geldiği zaman, gözlerini kapamak suretiyle sanki bana: «— Evet.» dedi.

Yan hakemlerim ve bana tercümanlık yapan bu İstanbullu Türk tab'alı Rum arkadaşımla beraber sahaya çıkarken gözlerim iki tarafta dalgalanan bayrakları arasında, dünyaya meydan okuyan Milletimin Ay-yıldızlı bayrağını arıyor ve kalbim yerinden kopacakmış gibi atıyordu.

Bir bakışta, şeref direğinde onu gördüm. Hafif esen rüzgârla sağa sola, dalgalanan Bayrağım, o hareketleri ile sanki bana: «— İşte ben buradayım, artık heyecanlanacak bir şey yok. Seni, vatanında olduğu gibi, burada da gölgemin altına alacak ve Türk evlâdını, muvaffakiyete eriştireceğim.» diyordu.

Bu hissin tesiri ile başbaşa kalınca kendimi birden kükremiş arslanın kuvvetine sahip buldum. Bilgi, tecrübe ve gayretimle maçı bitirdikten sonra dayanamadım ve hatırıma gelen şu suali Rum arkadaşıma sordum: «— Filip, ben sahaya çıkarken, sen bana arkanı dönmüş ellerinle bir şey yapıyordun, ne idi o?»

Güldü ve şu cevabı verdi:

«— Sulhi, sen nasıl bir işi başarmak için faaliyete geçerken beşmele çekiyorsun, ben de çok sevdiğim senin muvaffak olan için Allaha dua ediyor ve Hıristiyanlıkta usul olan Haç-Put çıkardım.»

SPOR TARİHİ

HAZIRLAYAN : TEVFİK ÜNSİ

Beşiktaş F. Bahçeyi 7-1 Nasıl Yendi ?

Büyük kulüplerin kendi aralarında yaptıkları maçlarda en farklı neticeleri yaparken Beşiktaş'ın Fenerbahçe'yi 7-1 nasıl yendiğini de anlatıverelim.

23 Mart 1941 Şeref Stadında, Dörtler Kupası maçlarında, Lig Şampiyonu Beşiktaş Fenerbahçe ile karşılaştı. Hakem Samih Duransoy'un idare ettiği maçı takımlar şu kadrolarla oynadılar:

Beşiktaş: M.Ali — Hristo, Yavuz — Memduh, Halil, Rifat — Sabri, Hakkı, Saim, Şeref, Şükrü.

Fenerbahçe: Cihat — Taci, Lebib — Ömer, Fikret, Hüseyin — Naci, Niyazi, K.Fikret, Yaşar, Rebiî.

Bu oyunculardan birçoğunu, hâlâ spor sahalarında gördüklerinden tanırsınız. Beşiktaşlı Hakkı, Futbol Federasyonu Asbaşkanı Baba Hakkı Yeten, Şeref Amatör Millî takım antrenörü Şeref; F.Bahçeli Cihat antrenör Cihat Arman, Naci, şimdiki kaptan Naci değil, Taka Naci, K. Fikret, meşhur Fikret Kırcan, Rebiî de antrenör Rebii.

İki takımın yaptıkları maçların en farklı neticesi olan 7-1 lik neticeyi Beşiktaş takımı fevkalâde oyunu ile haketmiş sayılır. Bilhassa Siyah-Beyazlıların forvet hattı şahaser bir oyunla 90 dakika tek kale oynıyarak F.Bahçeyi ezdi. Karakartalların bütün forvet oyuncuları (★★★★) alacak birer oyun gösterdiler. Hele kaptan Baba Hakkı tutulamaz bomba gibi şutlarla hem 3 gol attı hem de attırdı. F.Bahçe takımı fena kurulmuştu ve çok kötü oynadı

Küçükbey

TEFRİKA NO : 10

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

— Benim böyle şeylere akım ermez Mete, dedi. Benden yardım istiyen bir kız arkadaşının ricasını yerine getirirken bunun bir numara olacağını da bilemem.

Mete'yi olduğu yerde bırakarak gitti.

Fakat bu hâdise onu çok sarstı. Okulu değiştirmeyi bile düşündü. Ama böyle yaparsa kimbilir arkasından neler söyliyeceklerdi.

Ertesi gün, elinde bir kitapla bir sırada oturur, oyunlara karışmazken Selma onun yanına geldi. Oturdu. Kitabı da elinden çekti. Mete uzaktan ona bakıyordu. Sıcak kanlı, konuşkan, hareketli kız durmadan birşeyler söylüyordu. Orhan yalnız onun sesini, tatlı sesini yor, söylediklerinden birşey ve güzel kahkahalarını duyuanlamıyordu. Kızın aydınlık yüzünden içini okumak istedi. Bundan da birşey anlıyamadı. Sadece:

— Selma, dedi. Bağıra bağıra gülüyorsun, herkes bize bakıyor.

Kız başını ona yaklaştırdı:

— Ne olur, dedi. Sen beni sevmiyor musun?

— Seni seviyor muyum? Ama burası okul değil mi?

— Şimdi böyle mi oldu Orhan? Demek Mete seni iyice yıldırdı.

— Benim kimseden korkum yok Selma.

— Korkmasaydın dünkü gibi peşimden gelir, benimle konuşmak için bahaneler ararsın.

— Ben şimdiye kadar böyle birşey düşünmedim Selma. Hatta seni hiç tanımıyordum. İlk defa sen gelip benimle konuştun. Seni caddeye kadar götürdüm. Bir iki akşam daha kapının önünde bekledi. Ben yanına gelince yürümeğe başladın. Bu senin için bir küçüklük sayılmaz, ama bir başka arkadaşı kızdırmak için beni alet yapana hiç tahammülüm yok. Bunu da sana hiç yakıştıramadım.

Kız kestirmeden:

— Sen beni seviyor musun yoksa sevmiyor musun? dedi

Orhan kıpkırmızı kesildi:

— Arkadaşım değil misin dedi. Elbet severim.

— Arkadaş gibi değil. Başka türlü.

Orhan daha fazla kızardı. Başını iğdi:

— Böyle şey sormak sana düşmez Selma, dedi. Sen bir kızsın.

Kız sert sert:

— Bu kadarı bana yetişir, dedi. Anlaşıldı.

Bir kahkaha attı. Sonra kırıla döküle çekilip gitti.

Acaba Selma ne anlamıştı?

Orhan kitabını okur gibi yapıyor, hatta ara sıra sayfaları çeviriyordu. Fakat elinde kitap olduğunu farkında bile değildi. Genç kalbinde bin türlü duygular geçiyor, ağlamak istiyordu.

— Böyle şey sormak, sana düşmez Selma!...

— 9 —

Bu, Orhan'ın ilk gençlik aşkı, hislerinin ilk denemesiydi. Ne yazık ki bu denemeden kalbi kırık, sinirleri bozuk çıkmış, ilerisine ait hevesleri ve ümitleri kırılmıştı.

Mete gibi Selma ile ilgisini de kesmişti. Yalnız onlara karşı değil, öteki arkadaşlarına karşı da çekingen bir tavır almıştı. Okulda bir köşeye çekiliyor ve dersleriyle meşgul görünüyordu.

Fakat böylelikle kurtulmuş değildi. Arkadaşlarının kendisi için dedikodu yaptığını her halinden bir mânâ çıkartıklarını görüyordu. Daha garibi Selma da çekingen bir kız olmuştu. Artık eskisi kadar sesli ses-

li gülmüyor, erkek arkadaşlarıyle konuşmuyordu.

Mete daha hırçın, kavgacı olmuştu. Hemen hergün bahçede bir münakaşa çıkartıyor, kırsını kendisinden daha küçük ve zayıf arkadaşlarından alıyordu.

Orhan etrafında olup bitenlere hiç dikkat etmiyordu. Onlar Selma ile birbirlerini seviyorlarmış. Selma bütün erkek arkadaşlarıyla ilgisini kesmiş. Mete onu kızdırmak için okulda bir başka kızla konuşuyor, Selma'nın evinin kapısı önünden kolkola geçiyormuş.

Bütün bunları birgün Selma'nın sınıfında bulunan, zayıf, fakir bir kız olan Nebile söylemişti. Orhan pazar günü otomobille bir gezme yapmış, şiddetli bir yağmura tutulmuş ve duraklardan birinde Nebileyi hemen hemen tamamiyle islanmış bir halde görünce acımış otomobile almıştı. Başından ayaklarına kadar ıslak olan kız ertesi gün bu olayı bütün arkadaşlarına anlatmıştı.

Orhan'nın amcasının hususî bir otomobili olduğu okulda duyuldu. Kız da ona teşekkür için bahçenin bir köşesinde kendisi için yapılan dedikoduları anlatmış sonra da:

— Selma otomobilinize bindiğim için bana düşman oldu, demişti.

Orhan'nın bir arkadaşa ihtiyacı vardı. Kimsenin kendisi için dedikodu yapamıyacağı Nebile ile konuşmağa başladı. Ama bu konuşma sadece arkadaşların arasında geçer, onunla bir köşeye çekilip ayrıca konuşmazdı. Böyle olduğu halde Selma gittikçe hırçınlaşıyordu. Birgün Mete Orhan'a bunu açıkça söylemişti:

— Selma seni hakikaten seviyor Orhan. Nebile ile konuşup onu kızdırıyorsun ama Selma'ya yazık.

Orhan şaşırmıştı:

— Sen Selma için benimle münakaşa eden adam değil misin? Benim ne Selma ile, ne de Nebile ile hususiyetim var. Bir kızı sevecek olsam o her halde Selma gibi bütün arkadaşlarla birden konuşan, ortalığı birbirine katan bir kız olmıyacaktır.

Tabiî Mete kızdan intikam almak için gidip Orhan'ın bu sözlerini Selma'ya anlatıyor, kız da birgün yanında iki kız arkadaşı olduğu halde onu yolda bekleyip ağlıya ağlıya:

— Ben bu dereceye kadar kötü bir kız mıyım? Benden ne fenalık gördün de beni böyle aşağılıyorsun, diye haykırıyordu. *(Devamı gelecek sayıda)*

EZOP'tan Hikâyeler

Çeviren : Özay SUNAR

İki Tilki

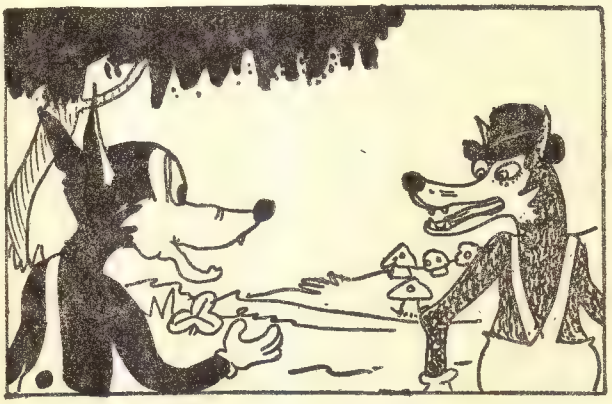

İki tane tilkinin yolu bir kümese düşmüştü. Ne kadar tavuk, horoz, hindi ve piliç varsa hepsini öldürüp karınlarını doyurmağa giriştiler. Genç ve tecrübesiz olan tilkilerden biri ne kadar hayvan öldürdülerse hepsini orada yeyip uzaklaşmak istiyordu. Yaşlı ve kurnaz olan ikincisi ise bir kısmını başka zamana saklamayı teklif etti.

— «Çünkü tecrübe beni zeki yaptı, çocuğum,» dedi, «Bu dünyaya geldiğim gündenberi pek çok şeye şahit oldum. Dediğimi yap. Tavukların bir kısmını saklıyalım. Bakalım ne olacak...»

Genç Tilki, «Bütün bir hafta yetecek kadar yemek istiyorum,» diye cevap verdi. «Tekrar buraya dönüp, geri kalanı yemeğe kalkışmak çılgınlıktır. Kümesin sahibi pusu kurup bizi beklemiyeceği ne malûm. Bir de yakalandık mı artık öüm yakın demektir.»

Birkaç münakaşadan sonra herkes kendi istediği şekilde hareket etmeğe karar verdi. Genç tilki çatlayıncaya kadar yedi. İnine varamadan öldü. Yaşlı olanı canı istediği kadar yeyip inine döndü. Fakat ertesi günü tekrar kümese gelince, kümesin sahibi tarafından vuruldu. Böylece genç tilki aç gözlülüğüyle, yaşlı olan da kurnazlığıyla hayatarını ödediler.

HER YAŞIN BİR KUSURU VARDIR.

Eşek ve Sürücüsü

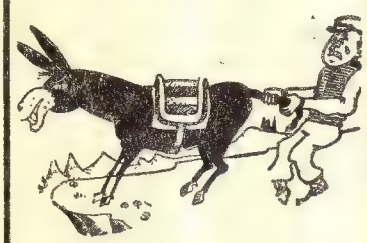

Yüksek bir dağ yolundan gitmekte olan eşek, birdenbire ileri atıldı. Uçurumun kenarına kadar gitti. Tam kendini uçurumdan fırlatmak üzereydi ki sahibi kuyruğuna asılıp geri çekmeğe çalıştı.

Eşeğin kendini atmakta inat ettiğini görünce kuyruğu, «Sen kazandın!» diye bağırdı. «Ama kendi zararına olarak.»

APTALLAR KENDİ ZARARLARINA DA OLSA BİLDİKLERİNDE ISRAR EDERLER.

Dünyanın 4 Köşesinden

Köpek gibi hayvanların, insanlarda korkunun kokusunu alabildikleri doğru mu?

Köpeklerin, ısırılmaktan korkan kimselerde korkunun kokusunu alıp hücuma geçtikleri teorisi öteden beri mevcuttur. Aynı inanış, arabacı veya süvarinin korktuğunu derhal anladığı farzedilen atlara da maledilmiştir. Tabiatiyle hayvanın, korkuyu, yulardan veya süvarinin vücudunun temasından anlaması kabildir. Bununla beraber, son zamanlarda bu inanışın aslı olmadığı ve çoğu kimseler korktukları zaman terledikleri için, köpeklerin onların bu kokusunu alması tezi müdafaa edilmektedir.

Bir insanı fezaya götürecek roketin ağırlığının ne kadar olması gerekir?

Bir mahreğe girmek üzere yeryüzünden yola çıkarılacah ker kilo ağırlığının 1000

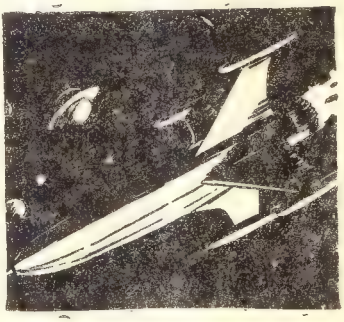

misli bir roket ağırlığı gerektirmektedir. Meselâ, üzerinde hiçbir şey olmayan 75 kg. ağırlığında bir adamın, hiç değilse 70 ton ağırlığında bir rokete ihtiyacı vardır. Günün birinde Sputnik'in peşinde seyahatler yapmak imkân dahiline girerse en hafif insanların bile bu uğurda milyonlarca lira ödemeleri icap edecektir.

Biz insanlar yüzmeği binbir zorlukla öğrenirken, bazı hayvanlar, hiç ihtiyaçları yokken yüzmeği doğuştan bilmektedirler. Tabiatın bu hatası neden ileri geliyor?

İnsanın, sudan biraz yüksek bir özgül ağırlığı vardır; halbuki hayvanlar suyla aynı ağırlıktadır, hattâ belki biraz daha hafiftir. Meselâ, yüzmek için hemen hiç fırsatı olmayan

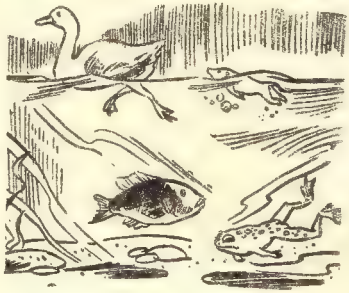

köstebek mükemmel bir yüzücüdür. Alışık olduğu kazma hareketlerini yapması, suda hızla ilerlemesine yeter.

Kuzey Kutup Dairesinin kuzeyinde güneş ilk ve sonbaharda daima parlar mı?

Hayır. Ancak Kuzey Kutup Noktasında güneş Mart ortasından Eylül sonuna kadar daimî surette göktedir. Kutup noktasından güneye doğru inildikçe, güneşin ufkun üzerinde daimî kalış müddeti de gitgide kısalır. Kutup dairesi üzerinde fasılasız güneş ışığı

TARİH Yaprakları

ABDÜLHÂK HAMİD'İN DOĞUMU

Edebiyatımızda ve fikir âlemimizde büyük izler bırakmış bulunan Abdülhâk Hamit Tarhan 5 Şubat 1851'de, bundan 109 yıl önce doğmuştu. 1937 yılında, 86 yaşında olduğu halde vefat eden ve Şâiri âzam lâkabını alan Abdülhâk Hamit edebiyatımıza 35 eser bıraktı.

YENİCAMİİN YAPILMASI

İstanbul'da Eminönü'nde, İslâm ve Türk mimarlığının büyük ve zarif bir örneği olan Yenicamiin yapılmasına 1594'te 3. Murad'ın eşi Safiye Sultan tarafından başlatılmıştı. 4. Mehmed'in annesi Turhan Hatice Sultan tarafından 1663 tarihinde tamamlatıldı. Camiin yapılması tam 69 sene sürmüştür. Mimarları Davut Ağa, ondan sonra Dalgıç Ahmet Ağa ve daha sonra Mustafa Ağa'dır.

İSTANBUL BOĞAZININ DONMASI

9 Şubat 1621'de İstanbul'da çok şiddetli bir kış olmuş, İstanbul limanı ile Üsküdar arası donmuştur. Söylendiğine göre o tarihte bu donuk deniz yüzünden yürüyerek Üsküdardan İstanbula geçenler olmuş.

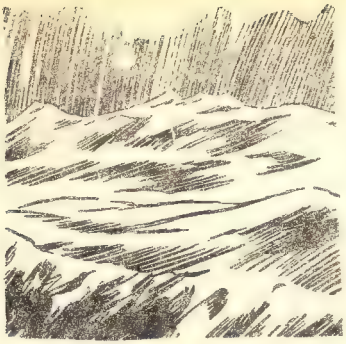

müddeti, 21 Haziran tarihi etrafında pek az güne münhasır kalır.

Eski çağlarda da trafik kaideleri var mıydı? Yoksa herkes yollarda istediği gibi yolalabilir miydi?

Eski çağlarda her memlekette trafik düzeni kaideleri bulunduğu iddia edilemez. Ama Almanya'nı nilk trafik kaidelerine, 1221 ile 1224 yılları arasında yayınlanan en eski Alman hukuk kitabında rastlanılır. Kitabın 2 nci kısmının 59 uncu cüzünde şöyle deniliyordu: «Boş araba dolu olanına, süvari arabaya, yaya süvariye yol vermek zorundadır. Bir köprüye ilkönce erişen araba o köprüyü ilk olarak geçer.»

KISSADAN HİSSE

MUZİPLİĞİN CEZASI

Birisi zayıf, öteki şişman iki arkadaştılar. İstanbul'dan Ankara'ya trenle gidiyorlardı. Zayıfı oldukça muzip, şişmanı ise oderece saf ve ağırbaşlı idi. Tren Eskişehir istasyonuna geldiği zaman, muzip olduğu kadar dalgınlığı ile de tanınan zayıfı, şişman arkadaşına bir oyun oynamak, onu kızdırmak, kendisini ise güldürmek istedi. Arkadaşına «Ben,» dedi, «biraz birşeyler almak için istasyona ineceğim.»

Arkadaşı «Pekâlâ,» dedikten sonra, «Bak kardeşim: sen dalgın adamın birisin, sakın ha treni şaşırayım filân deme!» diye de ilâve etmeyi ihmal etmedi.

Zayıf, arkadaşına oynayacağı oyundan memnun, gülerek istasyona indi. Biraz öteberi aldı. Sonra başka bir vagona girip, trenin hareket etmesini bekledi. Maksadı, saklanarak, arkadaşını kızdırmaktı.

Tren, Ankara'ya doğru hareket ettiği zaman, muzip adam yavaşca kompartımanlarının kapısına geldi. İçeriye şöyle bir göz attı. Şişman arkadaşı, başını elleri arasına almış, kötü kötü düşünüyordu. Zayıfın keyfine diyecek yoktu. Daha fazla arkadaşını üzmemek için kompartımanın kapısını açıp içeri girdi. Şişman adam, karşısında onu görünce dehşetle yerinden fırladı. Biraz kızgın, biraz da üzgün bir sesle «Ne o» dedi, «sen treni kaçırmadın mı?»

Zayıfı, kasıklarını tuta tuta gülerken «Bende o göz var mı?» diye arkadaşına cevap verdi. «Sadece seni aldatmak istedim...»

Onun bu sözleri üzerine, şişman başını elleri arasına aldı ve bir çığlık attı: «Eyvah!... Şimdi ne yapacağız!» Zayıf meraklanmıştı:

— «Şimdi ne yapacağız da ne demek.»

— «Ayol, sen treni kaçırdın diye, paltonla çantanı, pencereden istasyon polisine teslim ettim de!.»

Başkalarını aldatmak isteyenler, çok kere kendileri aldanırlar.

Arasına tereyağ v.s. sürülmüş iki dilim ekmeğe kim "sandviç" adını vermiştir?

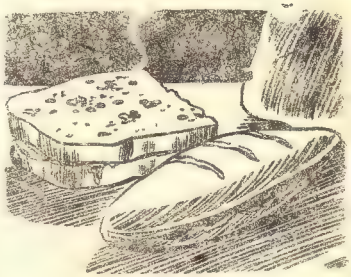

Sandviç'in mucidi, 1718 ve 1792 yılları arasında yaşamış 4 üncü Sandwich Kont'u Montague'dır. Bu zat öylesine kumarbazdı ki yemek yemek üzere oyunu yarıda bırakmamak için, kumar masasına arasına peynir v.s. konmuş iki dilim ekmek getirtirdi.

Büyük bir ilgi ile karşılanan

YAZI-RESİM YARIŞMAMIZ

SONA ERDİ

Büyük bir alâka toplayan YAZI ve RESİM YARIŞMAMIZA iştirak müddeti 1 Şubat Pazartesi günü sona ermiştir. Okuyucularımıza göstermiş olduğu büyük ve yakın ilgiden dolayı teşekkür ederiz.

İştirâkin çok fazla olmasından dolayı gelen mektuplar tasnif edilmekte ve Jüri Heyeti'ne sunulmak üzere hazırlığı yapılmaktadır.

EĞLENCE BİLMECE

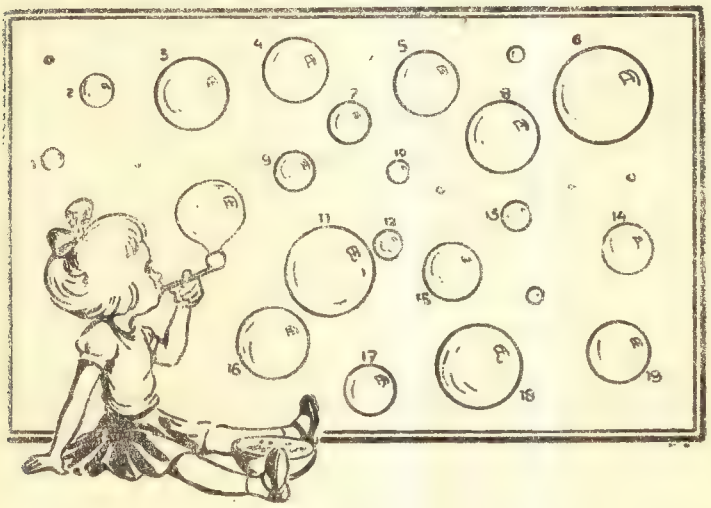

Fatoş, sabun ve biraz da su koyduğu piponun içinden sabun köpüğünü çıkararak eğleniyor. Yalnız Fatoş çıkardığı bütün sabun dairelerinin eşit olmasını istiyor. Fakat bir türlü de buna muvaffak olamıyor. Sabahtanberi «yni işi yaptığı halde ancak üç sabun köpüğü dairesinin birbirine eşit olmasını sağladı. Acaba siz bu üç eşit daireyi bulabilir misiniz?

2	7	3	5	4	7
6	4	9	6	8	1
8	1	2	4	2	3
5	9	8	3	5	5
9	7	6	1	8	3
4	2	7	6	1	9

Yukarıdaki karenin içindeki rakkamlara bakarak, size zor bir aritmetik problemi soracağımızı zannetmeyin. Yapacağınız iş şu: Yukarıdaki kareyi, dört kısma ayıracaksınız. Yalnız bu ayırma işini yaparken, kareleri kesmeyecek, her kısımdaki kare adedinin aynı olmasına ve her kısım içinde 1 ve 9 rakkamlarının bulunmasına dikkat edeceksiniz. Haydi bakalım. Gösterin kendinizi!...

PEYNİR NEREDE?

Temel Acara bir börek vermişti.

— Ye de bak, dedi. İçi peynir dolu!

Acar ucundan ısırdı.

— Bunda peynir filân yok! dedi.

— Çok az ısırdığın için daha peynire gelmemişsindir. Biraz fazla ısır.

Acar büyük bir parça daha ısırdı.

— Yine birşey yok! dedi.

Temel güldü.

— Öyleyse bu sefer de çok ısırdın. Peyniri geçtin!

SINIFTA

Öğretmen — «Meçhul bir kimse» kendisini bildirmek istemiyen bir kimse demektir Hey!... Kimdir o konuşan?!

Arkadan bir ses — «Meçhul bir kimse» efendim!...

KEDİM

Ufacık bir kedim var,
Yaramaz mı, yaramaz!...
Koca evi bulur dar,
Hiç yerinde duramaz!...

Sicim, yumak gördü mü,
Konuşur mırıl mırıl!...
Çözmek için düğümü,
Dolaşır fırıl fırıl!...

Hep beraber oynarız,
Son yoktur neş'emize!...
Fıkır fıkır kaynarız,
İmrenir herkes bize!...

"KIRAN" koydum adını,
Bu küçük yaramazın!...
Kırdı tahta atını;
Dün gece bir haylazın!...

Konuşunca fâre bey,
Tanır hemen sesinden!...
Kurtulamaz hiçbir şey:
Kedimin pençesinden!...

F. Cemâl Oğuz ÖCAL

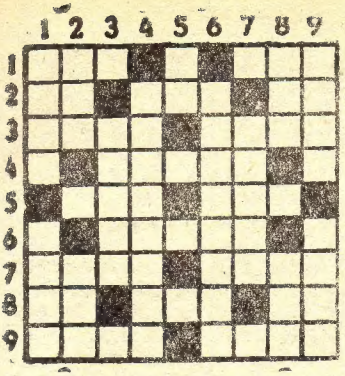

Soldan sağa doğru:

1 — Körfez, damarımızda bulunan. 2 — İsim, zıpla, tersi çok değildir. 3 — Alay. 4 — Ön. 5 — Mesafe, bal yapan. 6 — Tersi okul kitaplarından biridir. 7 — Koyunun yavrusu, her iki yandan okunuşunda da birer erkek ismi. 8 — Gökte gezen, tersi geniş değildir, tersi memleket demektir. 9 — Padişahların imzası, herkese duyurma.

Yukardan aşağı doğru:

1 — Tersi hizmetkâr demektir, tersi bir yelkenli gemi. 2 — Ev bölmelerinden biri, bir emir. 3 — Bir yemiş. 4 — Tuzlama. 5 — Çocuğun şakası. 6 — Miki Fare'nin arkadaşlarından. 7 — Tersi bir balık. 8 — Bir diş, bir göz rengi. 9 — Tersi meydan demektir, güvenli.

GEÇEN SAYIDAKİ BİLMECENİN HALLİ

NASIL ANLARMIŞ?

Öğretmen derste çocuklara aynadan bahsediyor, nasıl yapıldığını, ne işlere yaradığını anlatıyordu. Bir aralık, Acar'ın ders dinlemediğini gördü.

— Söyle bakayım, Acar, dedi, yüzünü yıkadıktan sonra temizlenip temizlenmediğini nereden anlarsın?

Acar hemen cevap verdi:

— Yüzümü sildiğim havluya bakarım, efendim.

NEREDEYMİŞ?

— Ne oldu sana yahu! Kaç gündür görünmüyorsun, neredeydin?

— Sorma, başıma geleni birader! İki gündür otomobilin altındayım.

— Ne diyorsun? Geçmiş olsun. Kaza mı geçirdin?

— Yok canım. Bizim otomobil bozulmuştu da onu tamir etmeğe uğraştım.

SİVRİSİNEK

— Neşeli olanları çok severim. Çalışırken, otururken, iş yaparken ıslık çalmalı veya şarkı söylemeli. Hayvanlardan da kuşarı çok severim, çünkü boyuna şarkı söylerler.

— Fakat herhalde sivrisinekleri hepsinden çok seversin.

— Niçin?

— Çünkü onlar uçarken bile ıslık çalarlar.

MERAK!

— Ne yapıyorsun öyle? Aynanın önünde iki gözünü kapayıp duruyorsun?

— Uyurken yüzümün nasıl bir biçim aldığını görmek istiyorum, onun için, anneciğim!

AĞAÇ

— Ağaç niçin dikilir, söyle bakayım, oğlum?

— Yerde yatık durması iyi olmaz da onun için yukarı doğru dikilir, efendim.

BETERİN BETERİ VAR!

— Gömleği ütücüye göndermiştim. Düğmesiz geri verdi.

— Yine talihin varmış, birader!

— Neden?

— O birşey mi? Benim gömlekçi düğmeleri gömleksiz yolladı ya!

GÜÇLÜK!

— Büyükbaban her sabah yüzünü yıkayor mu?

— Yıkayor ama, biraz güçlük çekiyor.

— Neden?

— Başında saç olmadığı için yüzünün nerede başlayıp nerede bittiğini kestiremiyor.

DELİK KÜÇÜK

— Geçen gün yirmi beş kuruş verdim. Düşürdün. Bugün birtane daha veriyorum. Dikkat et, düşürme!

Çocuk — Cebimde küçük bir delik var. Oradan düşüyor. Eğer bir gümüş lira verirseniz, delik küçük olduğu için düşmez sanırım!

ACAYİP!

— Bu tabloyu beğendin mi? Fransada güneşin doğuşu!

— Çok güzel! Fransada olduğu belli.

— Nereden anladın?

— Ben hiç güneşin böyle doğduğunu görmedim de. Herhalde Fransada pek acayip doğuyor!

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI : 1960-5 CİLT : 7
3 ŞUBAT 1960

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :
CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :
OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :
TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır. İlânın santimi sekiz liradır.

TÜRKİYE YAYINEVİ

ÇOCUK HAFTASI ANSİKLOPEDİSİ

Gökyüzü Hârikaları

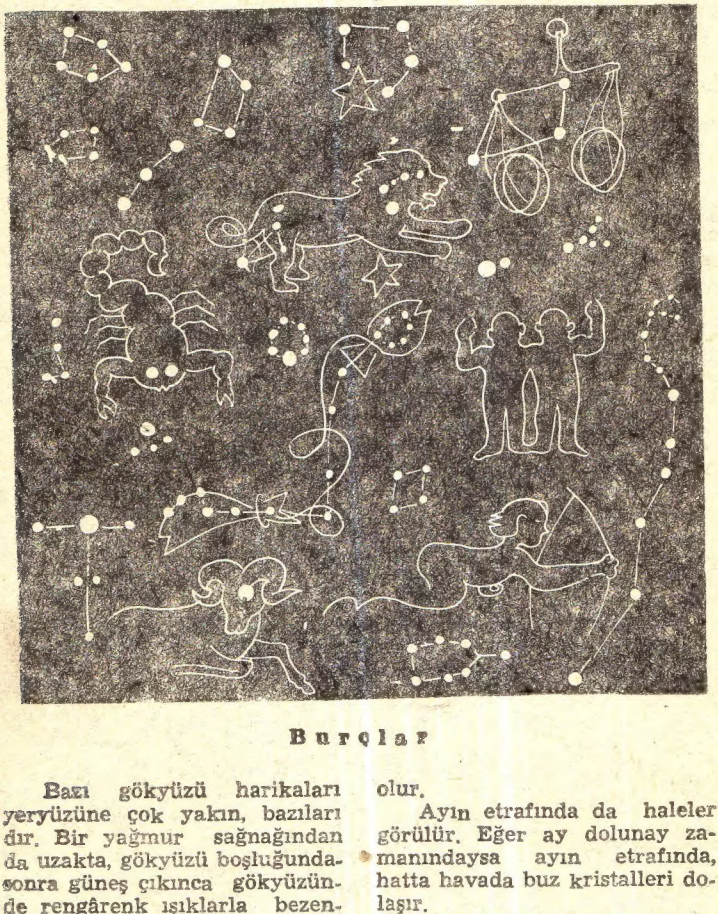

Burçlar

Bazı gökyüzü harikaları yeryüzüne çok yakın, bazıları dır. Bir yağmur sağnağından da uzakta, gökyüzü boşluğundasonra güneş çıkınca gökyüzünde rengârenk ışıklarla bezenmiş bir kuşak meydana gelir. Buna gök kuşağıveya alâimisema denir. Sabahleyin gökkuşağı batıda öğleden sonra doğudadır. Yağmur damlaları güneş ışığının kırılmasına sebep olur, sırasıyla: kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi ve eflâtun gibi renkleri meydana getirir.

Bazan havanın yüksek tabakalarındaki su damlaları kristal haline gelir. O zaman güneşin etrafında iri bir halka veya hale görürüz. Bu halka güneş ışıklarını parçalayan buz kristalleri tarafından meydana getirilmiştir. Kırmızı daima en başta, eflâtunsa en sondadır. Nadiren çifte gökkuşağı ve güneşin etrafında çifte halka olur.

Ayın etrafında da haleler görülür. Eğer ay dolunay zamanındaysa ayın etrafında, hatta havada buz kristalleri dolaşır.

Berrak bir gecede insan 3,000 den fazla yıldız görülür. Bizim güneşimiz gibi yıldızlar da birer güneştirler. Ama çok uzaktadırlar tabii. Bazıları daha parlak, bazıları daha sönüktürler. Eski insanlar çok parlak olanları birer resim gibi hayal ederlerdi. Onun için, bir kepçe, veya bir canavar, bir köpek veya bir aslan, bir kartal veya bir kuğu gördüklerini sanırlardı. Ayın her ay geçtiği yıldızların ve gezegenlerin muntazaman göründüğü belli bir bölge vardır. Eskiler bu kuşak boyunca gördükleri hayvanların bir resmini yaptılar ve buraya hayvanlar dairesine işaret olarak Zodiak adını verdiler.

Her nekadar yıldızların resmi biribirlerinin aynı gibi görünürse de, Yeryüzü yuvarlağı ekseni etrafında döndükçe, gökyüzü kubbesi de 24 saatte gökyüzü etrafında döner. Böylece insanlar yıldızlara bakarak zamanı tayin edip söyleyebilirler. Yer yuvarlağı güneş etrafında döndükçe, yıldızlar dagökyüzü etrafında yerlerini değiştiriyormuş gibi görünürler. Bunun için Yıldızlar takvim olarak da kullanılabilirler. Gemiciler ve pilotlar yıldızlara bakarak yönlerini tayin ederler. Çünkü kuzey yıldızı daima kuzeyde durur, hiçbir zaman yerini değiştirmez.

GÖK BOŞLUĞU:

Dünya gök boşuğunun binlerce parçasından biridir. Yeryüzü güneş etrafında dönerken ay da yeryüzü yuvarlağının etrafında döner. Boşluktaki diğer seyyareler de güneşin etrafında dönerler. Merkürü ve Venüs güneşe, yeryüzünden daha yakındırlar. Onların ayları yoktur. Merkürü çok küçük Venüs de hemen hemen dünya büyüklüğündedir. Dünya'dan sonra, Mars, Jüpiter, Saturn, Uranus, Neptün ve Plato gelir. Uranus ve Neptün gezegenleri yeryüzü yuvarlağından daha büyüktürler. Jüpiter ve Neptün ise 1,000 kere daha büyüktürler. Mars'ın iki, Jüpiter'in oniki Saturn'ün dokuz, Uranüsun dört ve Neptün'ün dört tane uydusu vardır. Yıldız taşları denen meteorlar hava tabakasına gelince kolaylıkla görülürer. Gezegenler, onların uyduları, kuyruklu yıldızlar ve meteorlar Güneş sistemini meydana getirirler.

Güneşin daha ötesinde, diğer güneşler diyebileceğimiz yıldızlar vardır. Bazı yıldızlar büyük, bazıları küçük, bazıları yakında ve bazıları da 25 milyon mil gibi dünyadan çok uzaktadır. Bu yıldızların bazıları, ikiz, pek azı da üçlü yıldızlardır.

Yıldızlar arasında yıldız kümeleri olduğu gibi, bazı yıldızların etrafı gazla çevrilidir.

Gök boşluğu o kadar genişdir ki, hiçkimse ona dair herşeyi tam manasiyle bilemez. Teleskoplarla uzak mesafeler incelenmekte, mesafeler ölçülmekt, astronomar gök taşlarını gce gündüz incelemektedirler.

Şimdiye kadar sadece yeryüzünde bitki, hayvan, ve insanların yaşadığı bilinmektedir. Venüs ve Mars'ın da uyduları vardır. Ama pekaz alim, orada hayat olabileceğine inanmaktadırlar.

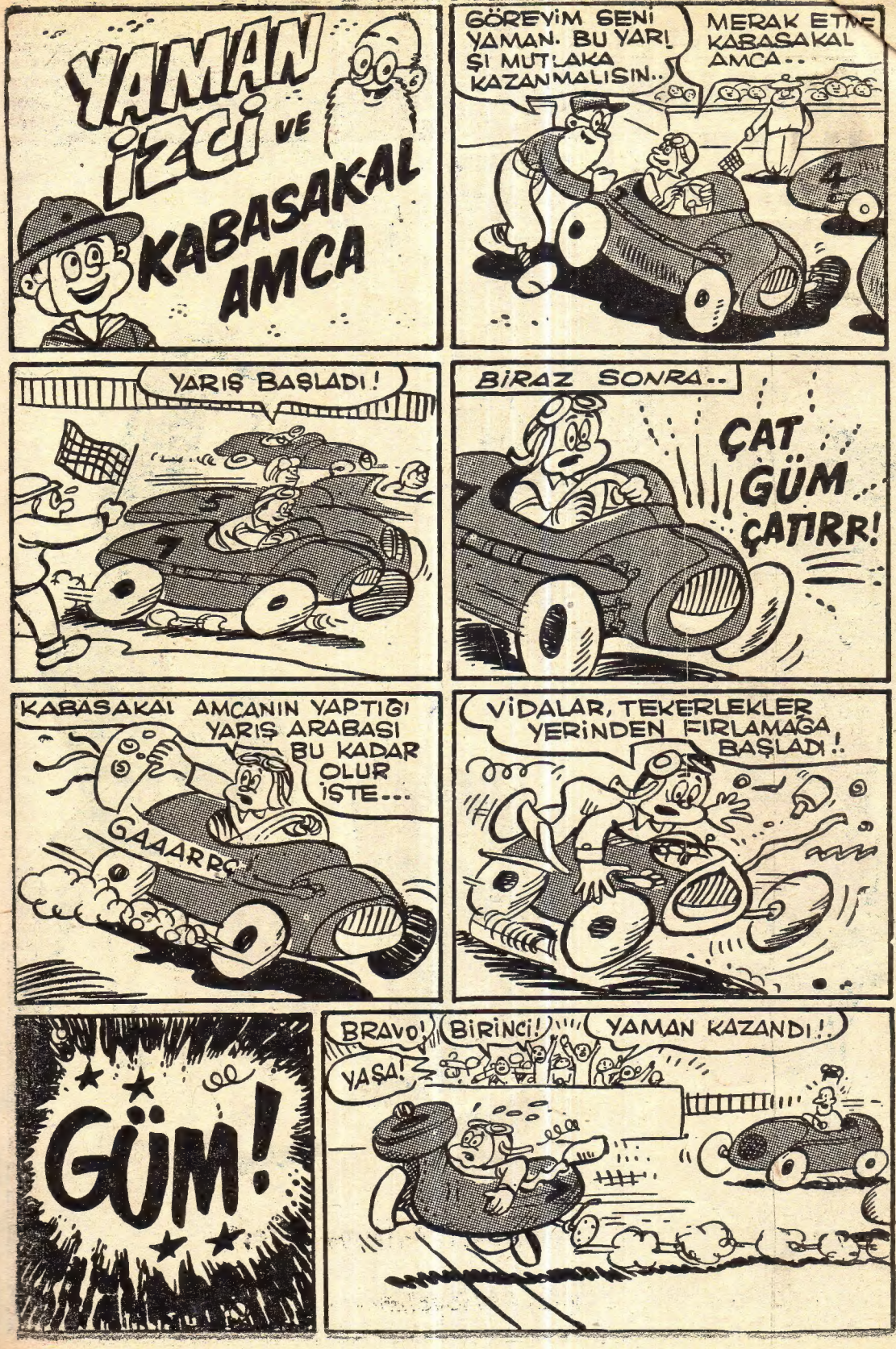
YAMAN İZCİ VE KABASAKAL AMCA
GÖREVİM SENİ YAMAN. BU YARIŞI MUTLAKA KAZANMALISIN..
MERAK ETME KABASAKAL AMCA..
YARIŞ BAŞLADI!
BİRAZ SONRA..
ÇAT GÜM ÇATIRR!
KABASAKAL AMCANIN YAPTIĞI YARIŞ ARABASI BU KADAR OLUR İŞTE...
GAAARR
VİDALAR, TEKERLEKLER YERİNDEN FIRLAMAĞA BAŞLADI!
GÜM!
BRAVO!
BİRİNCİ!
YAMAN KAZANDI!
YAŞA!

— İhtiyarlık ikinci çocuklukmuş, doğru mu dede?
— Evet, yavrum...
— Öyleyse gel, birdirbir oynayalım!..